

цілі реформ та мають відповідну компетентність задля їхньої реалізації. У Законі, на відміну від попередньої редакції, застосовано компетентнісний підхід до оцінювання здатності державних службовців виконувати посадові обов'язки, визначені у посадовій інструкції.

Реформа державної служби нарешті наблизить систему державного управління до європейських стандартів, модернізує і професіоналізує її, підготує до здійснення масштабних реформ. Але досягти цього можна лише за умови, коли новий Закон «Про державну службу» створить реальні основи для реформування державної служби, її становлення як ключового професійного, політично-нейтрального елементу державного механізму.

Література

1. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: Монографія / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 295 с.
2. Про державну службу: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4050-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4050-17/page3>
3. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / За заг. ред. В. П. Тимошука, А. М. Школика. – К.: Конус-Ю, 2007. – 735 с.

УДК 352.07(477)

Рушак І. Я., аспірант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Розвиток місцевого самоврядування як ефективною і максимально наближеною до людей місцевої влади є одним із визначальних пріоритетів здійснення адміністративної реформи та становлення України як демократичної держави. Без реформування місцевого самоврядування, здійснення процесів децентралізації, деконцентрації неможливо подолати негативні процеси в соціально-економічному та культурному розвитку територіальних громад і регіонів, забезпечити суттєве підвищення рівня та якості життя більшої частини громадян України, побудови місцевої влади на засадах демократії та відповідно до Європейських стандартів. Під європейськими стандартами місцевого самоврядування розуміються закріплені в офіційних документах загальноєвропейських міждержавних регіональних організацій основні засади, цінності, вимоги щодо реалізації права територіальних колективів на місцеве самоврядування [1, с. 146].

Феномен Євромайдану окреслив європейський вибір населення України, що актуалізувало проблему реалізації ратифікованих угод з країнами ЄС, у тому числі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, а також забезпечення якісного розвитку регіонів країни як важливих складових частин економічної системи України. Розвинуте місцеве самоврядування є ознакою сильної держави. У період державних криз, беручи на себе питання життєзабезпечення на локальному рівні, місцеве самоврядування сприяє збереженню і зміцненню держави. У періоди між кризами місцеве самоврядування відіграє стабілізуючу роль у розвитку держави, забезпечуючи надання місцевих послуг і знімаючи соціальну напругу в суспільстві.

Існуюча в Україні система місцевого самоврядування сьогодні не відповідає очікуванням та потребам суспільства. Функціонування місцевого самоврядування у більшості територіальних громад не забезпечує створення та підтримки сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання мешканцям територіальних громад якісних та доступних публічних послуг на основі сталого розвитку дієздатної громади [2].

Ураховуючи досвід зарубіжних країн, питання впровадження економічних, соціальних та політичних перетворень в Україні потрібно розглядати саме в контексті європейської інтеграції. Ефективна реалізація цього курсу вимагає від органів влади всіх рівнів таких узгоджених заходів: здійснення суттєвих інституційних змін; реформування принципів та методів роботи, у тому числі й у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів; забезпечення фінансово-економічних можливостей стимулювання розвитку місцевого самоврядування тощо. Кризові явища в економічній, соціальній та політичній сферах, протестні акції, прояви націоналізму або сепаратизму, що відбуваються в нашій країні останнім часом – це значною мірою результат надмірної централізації влади, нерозвиненості народовладдя та демократичних форм управління суспільним розвитком. [3, с. 128].

Недосконалість правового механізму та відсутність чіткого фінансового механізму реалізації реформ місцевої влади, її формальний, імітаційний характер, концентрація повноважень у міністерствах та відомствах на центральному рівні, корупція в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, відсутність стратегічного бачення розвитку країни перешкоджають модернізації місцевого самоврядування в нашій країні.

Виходячи із вище зазначеного, наближення України до європейських стандартів організації місцевого самоврядування не можливе без вирішення низки завдань за такими напрямками:

— удосконалення адміністративно-територіального устрою, яке має відбуватися в напрямі зменшення диспропорцій у розмірах між адміністративно-територіальними одиницями одного рівня, формування обґрунтованих розмірів адміністративно-територіальних одиниць та не включення населених пунктів до складу інших населених пунктів;

— чіткий законодавчо обґрунтований розподіл сфер компетенції та повноважень між органами місцевого самоврядування та органами державної влади різного рівня;

— створення правових та організаційних умов для формування самодостатніх територіальних громад, які б володіли матеріальними, фінансовими та іншими ресурсами в обсязі, достатньому для ефективної реалізації завдань та функцій місцевого самоврядування;

— подальша демократизація діяльності територіальних органів влади, насамперед — шляхом розширення використання інструментів безпосередньої демократії.

Тільки дотримання зазначених позицій дасть змогу реформувати адміністративно-територіальний устрій України, вдосконалити систему територіальної організації влади та сприятиме побудові оптимальної і ефективної системи органів місцевого самоврядування задля задоволення інтересів і потреб суспільства.

Література

1. Гончарук Н. Т. Еволюція адміністративної реформи в Україні / Н. Т. Гончарук // Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи: монографія / за заг. ред. Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. — Дніпропетровськ: Моноліт, 2009. — 384 с.

2. Висновок до проекту концепції реформи місцевого самоврядування та регіональної організації влади в Україні / Центр експертиз реформи місцевої влади Ради Європи. — Страсбург, 12 черв. 2012 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.slg-coe.org.ua/category/documents/appraisals/>

3. Ковбасюк Ю. В. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації: наук. доп. / [редкол.: Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.]; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. — К.: НАДУ, 2014. — 128 с.